

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

Бүгэдэ арадай сонин

ҮНЭН

1921 оной декабриин 21-нээ гарана

2003
май
13
Вторник
№ 70
(20732)

Нажарай
эхин
улаагшан
могой
харын
12
гарагай
3

МАЙН 8-най ҮДЭР Улаан-Үдэ хотымнай район бүхэндэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветерануудые, ара талада ажалаараа алдаршанан, Илалтада өөрингөө хубитые оруулхан зоние амаршалхан баярай митингнүүд үнгэргэгдэжэ, залуу үетэн, нурагшад, оюутад олоор хабаадаба.

Улаан-Үдэ хотын «Октябрь» кинотеатрай дэргэдэхи дайнда хабаадагшад алдар солын хүшөөгэй хажууда Железнодорожно районой ажауугшад Илалтын үдэртэ зориулагдахан митинг болоһон байна. Улаан-Үдын ажалай болон дайнай ветеранууд, 40-дэхи, 14-дэхи гимназиин нурагшад, «Огонёк» гэнэн хүүгэдэй 71-дэхи саадай эдир хөөрхэн хүүгэд эндэ сугларса.

ДАЙНДА ХАБААДАГШАДТА - АЛДАР СОЛО!

Баяр ёһололой митингые Железнодорожно районой захиргаанай толгойлогшо Геннадий Булнаев нээжэ, республикын Президент Л.В.Потапов, Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ А.Г.Лубсанов, Буряад Республикын федеральна инспектор Б.В.Данилов, Улаан-Үдэ хотын мэр Г.А.Айдаев, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай ветеран А.З.Шишов, железнодорожно лицейн оюутан Виктор Надеждин гэгшэд эндэ суглархан зоние, дүлэтэ дайнай баатарнуудые хани халуунаар амаршалаа.

Мүнөө үсын солдадууд хүр жабхаланта жагсаалда ябан, веногуудые - баглаа гүрлөөнүүдые, сэсэгүүдые хүшөөдэ табиба. Буутай залуу хүбүүд гурба дахин буу хүрүүлэн буудаж, наһа бараһан сэрэгшэдые ёһолоо.

МАЙН 9-НЭЙ ҮДЭР түрэл хотымнай Советүүдэй талмай дээрэ хүр жабхаланта хүгжэм, дайнай үсын дуунууд зэдэлжэ, хайндэртэ хүн зон олоороо сугларба. Духовой оркестрэй огсом дорюун хүгжэм доро дайнай ветеранууд жагсаалда ябаба. Буряад Республикын Президент Л.В.Потапов амаршалгын үгэнүүдые хэлэжэ, 58 жэлэй саана Агууехэ Илалта шэрээлсэһэн Буряад ороноймнай баатар сэрэгшэдтэ - дайнда хабаадаһан зондо хайн хайханиие, элүүр энхэ ябахые хүсэбэ. Республикынгаа 80 жэлэй ойн хүндэлдэдэ хайндэрөө урма баяртайгаар угтажа байһан зондоо

Буряадай эрхим хүбүүдэй дайшалхы габьяа ехэ гэжэ тэмдэглэе. Түрэл республикымнай 120 мянган дайнда хабаадагшад 41 хүниинь Советскэ Союзай Герой, харин 11-ниинь Алдар Солын орденот сэрэгшэд болоһон габьяатай. Дайнда наһа бараһан, Илалта асаралсаһан зоной аша габьяа ехэ, дурасхаалын хэтэдэ мүнхэ гэжэ Л.В.Потапов тэмдэглэе.

Дайнай үедэ габшагайгаар ажаллаһан ара талынхидта, тэрэ үсын залуу үетэндэ баяр баясхангай үгэнүүдые Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ А.Г.Лубсанов хүргэжэ, дайнай болон ажалай ветерануудые амаршалба. Сибириинь федеральна округто Россин Федерациин Президентын бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ Л.В.Драчевскийн амаршалга Буряад Республикын федеральна инспектор Б.В.Данилов дайнай, ажалай ветерануудта хүргөө. Улаан-Үдэ хотын захиргаанай, городской Советэй депутатуудай зүгһөө халуун амаршалгаяа түрэл хотымнай мэр Г.А.Айдаев эндэ сугларагшадта зориулаа. Дайнда хабаадагшад, залуу үетэн, ара газарта хүдэлһэн зон баярай үгэ хэлэе.

Дайнай ветеранууд, мүнөө үсын сэрэгшэд хүр жабхаланта хүгжэм доро Илалтын мемориал тээшээ жагсаалда ябан ошожо, республикын хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта гүрлөө баглаануудые, сэсэгүүдые Танкын хүшөөгэй дэргэдэ табижа ёһолбо. Республикымнай хүтэлбэрилэгшэд

амаршалгын үгэнүүдые хэлэе. Минутын туршада абяагүй байдал тогтожо, наһа бараһан нютагаархидаа, сэрэгшэдэ ёһолон, буу хүрүүлэе. Дурасхаал болгон, шэнэ модонуудые тарйба.

Улаан-Үдын Орешковэй нэрэмжэтэ, мүн 43-дахи кварталай, бусад паркнууд соо, Советүүдэй талмай дээрэ уран бэлигтэн, артистнууд хонгёо дуугаа зэдэлүүлбэ, хатар наадаа харуулба. Бэлигтэй дуушан Эрдэни Батсуж, Улаан-Үдын захиргаанай соёлой таһагай ансамбльнууд, эдир артистнууд, «Тоонто» ансамбль (хүтэлбэрилэгшэнь Ц.Батурова), железнодорожно колледжын «Заводной хит» (З.Эрдынеева), бусад бүлэгүүд бэлигтэ гэршэлбэ.

«Тоонтынхид» баатар сэрэгшэдэе магтан дуулаа:

...Боориин оройн остоолбо
Боро-хүхэ будагтай.
Бүхы зондоо алдартай
Буряад оройн баатарнууг!

Бэлигма ОРБДОЕВА.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Республикын Президент Л.В.Потапов амаршална; дайнай болон ажалай ветеранууд жагсаалда; залуу сэрэгшэдэй омог дабшаса хүр жабхалантай.

Радна-Нима БАЗАРОВАЙ фото.

Яруунаһаа мэдээсэнэ

ХҮДӨӨ АЖАХЫНХИДАЙ АМЖАЛТАНУУД

Үнгэржэ байгаа жэлэй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дүнгүүдые хаража үзэхэдэ, яһалашье ажал урагшатай ябана гэжэ тооломоор.

Таба мянгаад бодото мал гэхэ гү, али 1610 үхэр энэ жэлэй үбэлжэлгые дабажа гараба. Гэхэтэй хамта бодото мал 387 толгойгоор олошороо. 14049 толгой хонид гэжэ эндэ тоологдоно. Энэ жэлэй гурбан хара соо 18 тонно үхэрэй мяхан үйлэдбэрилэгдөө. Мүн баһа хүн гурба дахин ехээр хаагдаһан байна. Эндэ Үльдэргын, Юбилейнын, Победын, Гундын хаалишад яһалашье хайн дүнгүүдые харуулаа. Яруунада 572 тугал абтаа, нёдондойхидо орходоо 318 толгойгоор олошороо. Үльдэргын, Дружбын, Комсомольскийн малай ажалшад малайингаа тоо олошоруулаа болоно. Хонин ажахыда урдань үбэлэй эхиндэ хурьга абадаг байгаа, мүнөө үбэлэй - хабарай хаһада хонидой түл абтана.

Үльдэргын бэрхэ хонишоной гэр бүлэ Ринчин-Нима Тудуповтан түрүүтэй 500 эхэ хонидоо 360 хурьга абаад, нэгшье гарзагүй тэдэнэ хаража байна. Түл абалга үргэлжэлһөөр.

ХОЁР НАРЫН ХАЛУУН ХАҺА

Мүнөө Яруунада жэл бүри үнгэргэгдэдэг сабшалан, тарьяалгай халуун хаһа эхилэнхэй. Минеральна үтэгжүүлэгэ, шэбхэ поли дээрэ тараагдажа, энэ жэлэй ургасые арьбадхаха гэнэн халуун ажал ябана. 2300 гектар сабшалан ба малай эдээлсэ дээрэ газарын сэрбэрлэгдэе. 3900 гектар газар бэлдэгдэжэ байнхай. Мянга гаран гектар сабшалан, малай эдээлсэ уһалагдана.

ТҮЙМЭР САРАХА АЖАЛ ЯБУУЛАГДАНА

- Хабарай дулаан үдэрнүүд ержэ, хаа хаанагүй түймэр сарагдаха ажал ябуулагдажа эхилэе. Гал түймэр хүнэй хананхагүй, хайша хэрэгээр байгааидаа ханданһаа болоно. Газар дулаан, халхитай. Илангайа үйлсэдэ наадажа ябаһан үхибүүд өөһэдөөшье ойлгонгүй гэмтэ ябадал хэнэ. Жэшэнь, Тулдуун тосхоной табатай Будаев Саша гэрэйнгэе газар шиирээр наадаад, түймэр табижархёо. 50 центнер үбһэн, малай хашаа, хоёр тугал, хорёо гэхэ мэтэ шатаа, галда дүрөө. Өөрингөө гэр бүлэдэ горитойхон гарза хэжэрхиһэн байна. Үхибүүдэй хойноһоо нодөө табижа, ойлгууламжын ажал ябуулха хэрэгтэй. Мүн баһа үхибүүд ой ошожо амардаг гуримтай. Тиймэһэнь мүнөө үедэ хорихо, үгышые наа, тусхай пропуск абажа ошохо хэрэгтэй. Ойн баялыгые булта хамгаалха, тэрээндэе эхэ анхарал табижа хэрэгтэйбди, - гээд аймагай гал түймэр сарагша, мүрдэгшэ А.А. Мажиллов хөөрэнэ.

ЯДАЛДАХАА БОЛИНХОЙ

Нёдондо болотор бээе даһан хүдөөгэй захиргаанууд «унаха унаагүй» зободог бэлэй. Харин нёдондонһоо эхилжэ булта УАЗ багахан автобустой болонхой. Бүхы районой нютагай захиргаануудта энэнь ехэ туһа болоо. Хургуулин үхибүүдые районойнгоо мурьсөөндэ, үбгэд хүгшэдые дасан дуганда шэрэдэг, мүн баһа үбһэн зондо заатагүй туһалдаг бшуу. Нарһата тосхондо саадай үхибүүд үбэлэй хүйтэндэ шэрүүлэе.

ГУЛВААГАЙ НЭРЭМЖЭТЭ ШАН

Һаяхан «Булаг» гэжэ районой уран зохёолшодой бүлгэм районой захиргаанай гулваагай зүбшэжэ, аймагай тон эдир залуу уран зохёолшодто поэзинин, прозын талаар районой гулваагай нэрэмжэтэ шан тогтоохо гэнэн шийдхэбэри гаргаа. Энэ шан Уласхоорондын үхибүүдэй хайндэртэ жэл бүхэндэ үгтэжэ, заншалта болохо юм. Мүн баһа тусхай бэлэгүүдые захиргаанай таһагууд барюулжа байха юм. Энэмнай ургажа ябаһан уран зохёолшодто ехэ туһа тулга боложо үгэхэ ёһотой гэжэ һанагдаһа.

Эдуард БУДАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ВЕТЕРАНУУДА - «ОКА» АВТОМАШИНА

Нүүдэй үедэ дайнай болон ажалай ветерануудта анхарал ехээр хандуулагдажа эхилэнхэй. Тэдэндэ «Ока» гүхэлэй автомашина үгтэнэ. Майн найдэрнүүдэй үедэ республикынай 56 ветеранууд машинатай болобод. Тэдэнэй хорин юэндэнь Советүүдэй талмай дээрэ Буряад Республикын Президент Леонид Потапов машинын түлхюур барюулба.

- Агууехэ Илалта туйлаһандатнай доро дохилоб. «Ока» нэгэ багаханшые наа, тухаламжа боложо үгэхэ бээ гэжэ найданаб. Манай Правительство байдалыетнай найжаруулхын тула ходо оролдохо, - гээд Леонид Потапов хэлэбэ.

байхадань ехэ баяртай байна», - гээд Светлана Ивановна Суворова хэлэнэ. Энэ автомашина ажалдамни, гэртэ газаамни хэрэгтэй болохо гээд, - БГУ-гай профессор Владимир Иосифович Затеев хэлэһэн байна.

Борис БАЛДАНОВ.

Радна-Нима БАЗАРБАЙ фото.

Арадай Хуралай түрүүлэгшын орлогшо Иван Калашников бүхы ветерануудые халуунаар амаршалаад, амжалта хүсэбэ.

Энэ жэл бүхы дээрээ 300 гаран ветеранууд «Ока» абаха. Мянга гаран хүн ээлжээндэ байна гээд хэлэхэ шухала. Харин майн энэ үдэрнүүдтэ автомашина абаһан ветеранууд баяраа мэдүүлнэ. «Залуу наһаннай хатуу дайнай үедэ үшгэрөө. Мүнөө иимэ анхарал хандуулжа

Майн 12 - Медицинскэ сестрануудай уласхоорондын үдэр

ЭНЭРХЫ СЭДЬХЭЛТЭЙ, ТЭСЭМГЭЙ ЗАНТАЙ

Үдэр хүнигүй хүнэй амин дээрэ ябах гээшэ бэлэн хэрэг бэшэл даа. Эрхыдээ эмтэй, долёобортоо домтой эмшэд үнэхөөрөө буянтай хэрэг үйлэдэдэг зон. Теэд тэдэнэй саана тон хара ажалыень хэдэг, зөөлэхэн урин гараараа, энэрхы найхан сэдьхэлээрээ сэдьхэлэй үбшэ аргалдаг, хүндэ үбшэн-тэниие эсэн сусангүй харууналдаг медицинскэ сестрануудые зон мартахааа ханадаг.

Людмила Жаповна Жалсанова 33 жэлэй туршада инфекционно больницын хүүгэдэй гэдэһэ доторой үбшэ элирүүлгын 4-дэхи таһагта (отделенидэ) ажаллана.

эхэнь мэдэржэ, үхибүүгээ абаа лэн. Теэд тэдхэмжээ абаад, һөөргэнь хаяжархиха ушарнууд болодог.

Урданайхида ороходоо зон олоор, хүндөөр үбдэдэг болоо. Илангаяа эхэнүүд үхибүүгээ хүхөөрөө эдэсүүлнэгүй, тиигэжэ үхибүүдын элдэб үбшэндэ нэрбэгдэнэ. Жэлэй дүрбэн сагта өөрын онсо үбшэн хүжэрдэг, жэшээлхэдэ, огородой эдээнэй, жэмэсэй болоходо, олоор зон хандадаг, - гэжэ ажал тухайгаа Людмила Жаповна хөөрэнэ лэн.

Үнэхөөрөө, аша харюугүй хүндэ ажал даа. «Нэгэ ажада яаж аимэ удаан хүдэлнэ гэшэбта», - гэжэ асуухадамни: - Ажадаа, үхибүүдтэ дуратаймни дилэнэ хаш даа. Үбшэн үхибүүдые хараад, эрьелдээд ябахаа шадалгүйб. Бултандань туһа хүргэнэйб гэжэ ханагшаб, - гэжэ сэдьхэлэй үгэнүүдые хэлэһэниинь мэдээтэй байгаа бэлэй.

Медицинскэ сестрануудай уласхоорондын үдэрөөр халуунаар амаршалаад, элүүр энхэ, ута наһатай, аша харюугай дулаахан үгэнүүдые ходоодо дуулажа ябахыень хүсэе.

Ц.НАДЦАЛОВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (баруун гарһаа) Л.Ж.Жалсанова.

ҮРЭНЭЙ ЖАСА БАЙГУУЛАГДАА

Орооһото ургамалнуудай үрэнэй республикын жаса тухай Захиралтада Буряадай Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ гараа табиба.

Орооһото ургамалнуудай тогтууритай найн ургаса хуряахын тула хүдөөгэй ажалшад, түрүүшын ээлжээндэ таряшад ехэ ажал ябуулаха ушартай болодог. Юуб гэхэдэ, манай республикада ходо ган гасуур болодог, үгышые гэбэл, һая гаража байһан ургасые мүнээр сохижорхидог, заримдаа үер боложо, таряанай полинуудые һалгаажархидог байна. Эгээл иимэ ушарһаа орооһото ургамалнуудай үрэнэй жаса байгуулагдаба гэшэ.

Эдэ бүхы ушар шалтагаануудһаа уламжалан, республикын үрэнэй жаса байгуулаха, хадагалха, шэнэлхэ, хэрэглэхэ дүрим зохиогдоо.

Үрэнэй жасын хэмжээн хабарай тарилгын хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ шухала хэрэгтэй үрэнэ хүрэнгын 15 процент гэхэ гү, али 10 мянган тонноһоо бага бэшэ байха ёһотой. найн шанартай үрэнэ эндэ хадагалагдаха байна.

Буряадай Правительство үрэнэй үнэ сэнгүүдые тогтооходоо, хүрэнгын жаса худалдажа абаха, хадагалха ба шэнэлхэ талаар гаргашануудые хараада абаха ээргэтэй. Имагтал республикын Правительство шиндхэбэрээр лэ зарим ажыхнуудта үрэнэ хүрэнэ түлбэригүйгөөр үгтэхэ байна. Буряад Республикын Хүдөө ажыхын болон эдэз хоолой министерство үрэнэ шэнэлхэ ба ашаглаха талаар республикын бюджетдээ гаргашалагдаһан мүнгэ зөөриие хубаарилха юм.

НОМГОН ДАЛАЙ ДҮТЭ БОЛОХО ГҮ?

Номгон далайн экономика скарисаанай талаар Россин үндэһэтэнэй хорооной (РНКТЭС) президиумэй суглаан апрель һарада Москвада болобо. 2003-2005 онуудта энэ ниитын-гүрэнэй нэгдэлэй ажал ябуулгын холын хараата шэглэлнүүд тэрээн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа.

РНКТЭС-эй президиумэй түрүүлэгшэ, Хабаровска хизаарай губернатор В.И.Ишаевэй элдхэл соо гол зорилгонууд тодор-хойлогдоо. Энэ хорооной президиумэй түрүүлэгшын орлогшо, «Сибирин хэлсээн» гэжэ уласхоорондын эблэлэй гүйсэдхэхы комитедэй түрүүлэгшэ В.И.Иванков суглаанай дүнгүүдые согсолходоо, Сибириин үргэн дэлюун газар нютагууд Азиин-Номгон далайн оршондохи ороонуудтай али алиндань ашатай тунатай харилсаа тогтоохые хараална гэжэ В.И.Иванков саашадаа тэмдэглэе.

Хорооной делегаци Номгон далайн экономика соведэй май һарада Сеулда болохо 36-дахи генеральна сессидэ, РНКТЭС-эй июньдэ Хабаровскада болохо хуралдаанда «Алас-Дурна зүг болон АТР: мүнөөнэй байдал ба хүгжэлтэдэ ерээдүй» гэнэн уласхоорондын хуралдаанда хабаадаха байна.

СИБИРИН СУРВАЛЖАЛАГШАДАЙ ХУРАЛДААН

Россин Журналистнуудай холбооной Сибириин хуралдаан апрель һарын һүүл багта Новосибирскдэ болобо. «Сибирин хэлсээн» гэжэ можо нютагууд хоорондын эблэлэй гүйсэдхэхэ хорооной дэмжэлгээр тэрэ эмхидхэгдэе. Россин Журналистнуудай холбооной майн 16-да Москвада болохо VII съезддэ Сибириин газар нютагуудай делегатууд эндэ сугларжа, үргэн дэлюун Сибириин аша тунһые, ниитын хараа бодолые зохион абаха зорилго табиһан байгаа.

Томскын Журналистнуудай холбоон энэ конференци үнгэргэхэ үүсхэл гаргаа лэн. Хүршэ нютагуудһаа журналистнууд Новосибирскдэ ерэнэн байгаа. Эрхүүгэй, Новосибирскын, Кемеровскэ, Омско можонуудай, Алтай хизаарай түлөөлэгшэд эндэ сугларжа, холбоондо хабаатай асуудалуудые зүбшэһэн байгаа. Россин Журналистнуудай холбооной генеральна секретарь Игорь Яковенко хуралдаанда хабаадаба.

Имагтал нэгдэжэ, һанал бодолоо нийлүүлхэдэ, найн тээшэ хубилалтануудые хэжэ шадахабди гэжэ хуралдаанда хабаадагшад мэдүүлэе.

Буряад Республикын Президентын хэлбэлэй албан.

Тобшо һонинууд

ДҮГБЭН АСУУДАЛ ХЭЛСЭГДЭХЭ

Буряадай Правительствын Президиумэй ээлжээтэ суглаан майн 13-да боложо, дүрбэн асуудал зүбшэн хэлсэхэ байна.

Индикативна хүтэлбэриин үндэһөөр Буряадай гүйсэдхэхы засагай зургаануудай гүрэнэй алба хаагшад ажал ябуулые сэнгэлгын арга нүхсэлнүүд тухай асуудалаар республикын экономика хөгжэлтын болон гадаадын харилсаа холбоонуудай министр Татьяна Думнова үгэ хэлэхэ юм.

Хүн бүхэнэй хүртэсэдэ амидаралай доодо захын хэмжээе тогтоохо тухай асуудалаар Буряад ороной хүн зоной үдэс болон нуудал байдалай гол бүлэгүүдээр ажалай болон социальна хүгжэлтын министр Степан Ефимов элдхэхэ байна.

Гүрэнэй захилые эрдэм ухаанай ба эрдэм-техникын продукциин үндэһөөр бүридүүлэхэ тухай Буряадай һуралсалай болон эрдэм-ухаанай министр Сергей Намсараев хөөрэхэ.

Республика дотор заһаһа үсхэбэрилгэ тухай дүрдэбхи асуудалаар «Байкалрыбвод» ФГУ-гай хүтэлбэрилэгшэ Юрий Калашниковай мэдээсэлые Президиумэй гэшүүд шагнажа, зүбшэн хэлсэхэ юм.

БУРЯАДАЙ ҺУНГУУЛИН КОМИССИ БҮРИДҮҮЛЭГДЭНЭ

Буряадай Президент Леонид Потапов «Буряад Республикын һунгуулиин комиссине бүридүүлэхэ тухай» Захиралтада гараа табиба.

1999 оной июниин 24-дэ бүридүүлэгдэһэн Буряадай һунгуулиин комиссийн хүдэлмэрийн болзор дүүрэгжэ байна. Тиимэһээ республикын һунгуулиин комиссийн бүридэлдэ кандидатурануудые энэ жэлэй майн 16 болотор дурдахыень Буряадай Президент нютагай өөһэдэйн хүтэлбэрийн түлөөлэлгэтэ зургаануудта, ниитын эм-хинүүдтэ хандаба.

Дурдахалнуудые суглуулха ба бэлдэхэ хүдэлмэрийн бүлэг байгуулагдаа. Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгдэхэ орлогшо Владимир Гейдебрехт энэ бүлэгые толгойлоо. Хүдэлмэрийн бүлэг Арадай Хуралай түлөөлэгшэдтэй зүбшэлэгэнүүдые хээд, республикын һунгуулиин комиссийн бүридэлые эмхидхэн байгуулаха дурдахалнуудые 2003 оной майн 24 болотор Буряадай Президентдэ оруулаха ёһотой.

ХОЛЫН ХОЙТО ЗҮГЭЙ БАУНТЫНХНДЫЕ ЖАЛУУНААР УГТАВА

Буряад Республикын 80 жэлэй ойдо зориулагдһан хэмжээ ябууланууд үргэлжэлһөөр. һаяхана Баунтын аймагай Экономикаын болон соёлой үдэрнүүд Улаан-Үдэдэ амжалтатайгаар үнгэргэгдэбэ.

Республикынай энэ хойто аймагые түлөөлжэ, 200 гаран хүн нийсэлэ хото ержэ, өөрынгөө түүхын, соёлой зүйлнүүдые харуулжа, ажалынгаа амжалтануудтай хубаалдһан байна.

Үндэһэтэнэй номой санда Баунт тухай хөөрэнэн номтой танилсалга үнгэрөө. Эндэ хабаадаһан эрдэмтэдэй тунгусууд ба тэдэнэй ажабайдал тухай хэһэн элдхэлнүүдые шагнахада һонирхолтой байгаа. Юуб гэхэдэ, мүнөө байгаа Баунтын газар дээрэ анханһаа хойшо тунгусууд ажаһууһан юм.

Хангаловай нэрэмжэтэ түүхын музейдэ уран гартанай бүтээлнүүдэй выставкэ эмхидхэгдэе. Багдарин һууринда байдаг Буряадай хойто арадуудай болон эвенк яһатанай соёлой түбэй 200 гаран зүйл олоной анхаралда табигдаа. Эвенк яһатанай ажалай хэрэгсэлнүүд, урданай ангуушадтай хубсаһа хунар, ан амитанай эбэр, эвенкнүүдэй байдаг урса, ажабайдалда хэрэглэгдэдэг эд бараан гэхэ мэтэ элдэб хэрэгсэлнүүд ехэ һонирхол татаһаниинь гайхалгүй.

Харин мүнөө үедэ аймагай туйлаһан амжалтануудые гэршэлһэн выставкэ оперо болон баледей театрай танхим соо дэлгэгдэе. Энэл үедэ эвенк яһатанай үндэһэн инструментын абыан сугларгашадые концерт харахыень уриба. Эндэ, нэн түрүүн Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ Александр Лубсанов, депутат Андрей Туракин, соёлой министрэй орлогшо Борис Ким амаршалгын найн найхан үгэнүүдые хэлэһэн байна. Уран найханай ансамбльнуудай, хатарай ба дуушадтай бэлигые сугларгашад нэрвемэ альга ташалгаар угтажа абаа.

Борис БАЛДАНОВ.

Дэлхийн бэлигтэй дээжэлээ

БАЯН БАСАГАН БА ҮГЫТЭЙ ХҮБҮҮН

Эртэ урда сагта хоёр баян зэргэлжэ хуудаг байгаа. Тэдэ хоюулан үри хүүгэдгүй байһан тула үхибүүдтэй болохы хүсэдэг хэн ха. Удангүй тэдэ хоюулан үхибүүдтэй болохо боложо, хэмгүй ехээр баярлаад, хамта найрлабад.

- Хэрбээ хүбүүд түрөө наа, - гэжэ хоёр хүршэнэр бэе бээдээ үгээе үгэлсэжэ эхилбэ, - аха дүүнэр, хэрбээ басагад түрөө наа, эгэшэ дүүнэр болуужан, хэрбээ басаган хүбүүн хоёр түрөө наа, хожом хүүлдэ хамтаруужан.

Нэгэ хүршэдэнь хүбүүн, нүгөөдэ хүршэдэнь басаган түрээбэд. Хүбүүнэй табатай болоод байхада, гэрын эд бараантаяа, зөөри зөөшэтээе шатажа, гэртэхинийн үгыршэбэ. Он жэлнүүдэй хубарин ошоходо, хүбүүн арбан найматай боложо, хүлхэнэй ажал хэжэ, гуйраншалжа, гэртэхинээ тэжээжэ эхилбэ.

Басаганай гэртэхин улам ехээр баяжажа, урданайнгаа нүхэдтэй ябалсахаа болибо.

Нэгэтэ үгытэй хүбүүн баянай гэрэй хажуугаар гараба. Баянай басаган сонходоо хууба. Үгытэй хүбүүн тэрээндэ найшаагдаба. Гэртэхинийн басагаа хаража, энэ үгытэй хүбүүндэ бэшэ, харин баян хүнэй хүбүүндэ хадамда үгэхэ тухайгаа хэлэбэд. Тиигээшье наань, басаган тэрэл үгытэй хүбүүе найхашаан сэдхэхээр зандаа.

Нэгэтэ үгытэй хүбүүн ажал нуража, хүршэндөө ерэбэ. Баян тэрэ хүбүүе барлаг болгожо абахаяа арсаба. Гэбэшье хүбүүнэй эсэгэтэйн урдань нүхэд байһанаа дурдажа, туһалыш даа гэжэ гуйхадань, хүбүүнэй барлаг болгожо абаад, малайнгаа шабаана түүлгэхэ ажал үгэбэ.

Басаган сонходоо хуугаад, харасаа халгаангүй тэрэ хүбүүнэй ажал хэхиень харана. Теэд тэрээнтэй хөөрэлдэхэ аятай, зүйтэй ушар басаганда олдоногүй.

- Хэрбээ бидэ урданайхи шэнги баян зандаа байгаа наа, хэлсэһэн ёһоороо хүршынгөө басагы бэри болгожо, түрэ найр хэхэ бэйлаабди. Хүршымнай басаган баһал арбан найматай болонхой... Теэд мүнөө үгыршэһэн манда яахыншы аргагүй, - гэжэ нэгэтэ гэртэхинэйнгээ хөөрэлдэхы хүбүүн шагнаба.

Ямар басаган тухай хөөрэлдөөн боложо байна гэжэ хүбүүнэй ойлгоод, худа ураг оролсожо, түргэн түрэ найр хэхэ тухай гэртэхиндээ хэлэбэ.

- Таанадай үшөө түрөөгүй байхада, томо болоходотнай, таанадые хамтаруулха гэжэ хүршэтээе хэлсээ нэмди. Теэд үдэрэй тодхор боложо, гэр бараамнай шатажа, бидэ үгыршөөбди. Баянай басаган бэри боложо, үгытэй манайда ерэхэ юм аал, - гэжэ гэртэхинийн хүбүүндээ хэлэбэ.

Гэртэхинэйнгээ хэды хорёошье наа, хүбүүн басагыень эрихээ баянайда ошобо.

- Энэ жэл би арбан найматай болооб, - гэжэ хүбүүн ерэхэн хэрэгээ баянда хэлэжэ эхилбэ. - Минии үшөө түрөөгүй байхада, таанад минии гэртэхинтэй хөөрэлдэжэ, басагаа намда хадамнаһан байнат. Мүнөө би басагаартнай намга хэхые гуйнаб.

Басаганай эсэгэ ухаагаа гүйлгэн бо-долгото болоод, иигэжэ хэлэбэ:

- Хэрбээ гурбан мэшээг шүрэ, мянган сажан утатай хоргой, ханаһан хүсэһэн юумыеш бээлүүлдэг эрдэнийн шулуу намда асараа нааш, басагаа шамда үгэхэб.

Хүбүүн моринойнгоо шадал мэдүүлэн гүйлгэжэ, гурбан эрдэнийн хойноһоо оройдоол гурбан асуудал нуража болодог Үндэр гэгээн Буддада ошобо. Тэрэ хэдэн нара ябаад, дохолон хүгшэнтэй уулзашаба. Бэртэлгэһээ яажа найн болохо тухай Буддаһаа мэдэжэ ерэхыень хүгшэн гуйба. Хүбүүн аян замаа үргэлжэлүүлжэ ябатараа, толгойгоо баряад, гэншэжэ байһан хүнтэй уулзашаба. Толгойгоо яажа эмшэлхэ аргын бии тухай Буддаһаа мэдэжэ ерэхыень тэрэ хүн хүбүүе гуйба.

Хүбүүн аян замаа үргэлжэлүүлэн, улам саашаа ошожо ябатараа, агы нүхэн соо даяанда хууһан хоёр ламатай уулзашаба.

- Бидэ ниидэхэ гээбди, теэд ниидэжэ шаданагүйбди. Юунһээ, ямар шалтаһаа боложо, ниидэжэ шадаагүйемнай Үндэр гэгээн Буддаһаа мэдэжэ ерыш даа, - гэжэ тэдэ хоёр лама хүбүүе гуйба.

Хүбүүн эгээ түрүүн хүгшэнэй, удаань үбшэн толгойтой хүнэй, тиигээд ламануудай гуйлтые дүүргэһэнэй хүүлдэ өөрынгөө гуйлтые Буддаһаа асуухаб гүйһэн шийдхэбэри абаба. Тиигээд саашаа ошожо ябатараа, гэнтэ нойрын

хүрбэ. Тэрэ хүбүүн талын дунда хэбтэмсээрээ унтаад, зүүдэлжэ эхилбэ. Ута сагаан хахалтай үбгэн тэрээндэ ерээд:

- Үндэр гэгээн Будда тэнгэридэш, газар дээрэш

үгы юм, ши дэмы бэдэрнэш. Гэбэшье үгытэй ядуу үбгэн би шамда туһалжа, яажа гурбан эрдэни олохыеш хэлэхүүб. Дохолон хүгшэнэй үбшэн хүл соо мянган сажан утатай торгон зурууд хоргой байха. Тэрэ хүлыень отолоод, зурууд хоргойень абахаша, хүлынь найжарха. Үбшэн толгойтой хүнэй толгой соо шэдитэ шулуун байха. Тэрэ шулууень абахаша, толгойнь үбдэхөө болихо. Ламанарай даяанда хууһан агы соо нэгэ сажан нүхэ малтабалшни, гурбан мэшээг шүрэ хэбтэхэ. Тэрэ гурбан мэшээг шүрыень малтажа абабалшни, ламанар ниидэдэг болохо, - гэжэ хэлээд, үгы болошобо.

Хүбүүн нэрээд, оршон тойроноо хараба. Хэншые үгы. Хүбүүн гэдэргээ бусажа, ута сагаан хахалтай үбгэнэй хэлэгшээр агы соо нүхэ малтажа, гурбан мэшээг шүрэ, үбшэн толгойтой хүнэй толгой сооһоо шэдитэ шулуу, дохолон хүгшэнэй үбшэн хүл сооһоо зурууд алтан хоргой абаад, гэртээ ерэжэ, ябаһан бүхы ябадалаа бултыень эхэ, эсэгэдээ хөөрөөд, баянайда ошожо, асарһан юумэнүүдээ бултыень хүршэдөө үгэбэ. Баян баярлаһандаа бархирба, энээбэ.

- Үмдөөд байһан

хубсаһатайн басагыемнай абыш даа, ши басагыемнай өөрөө хубсалүүлхаш, хоолойень тэжээхэш, - гэбэ баян хүбүүндэ.

«Би арай ёохон гэртэхинэйнгээ хоолойень тэжээнэб. Энэ басаган торгон, тоһон соо умбажа байһан тула үгытэй ядуу байдалтай манайда яажа байхаб даа», - гэжэ хүбүүн сэдхэхээр, гэрһэнь гаража ошобо.

Тэрэ хүнэндөө гэрээ, гэртэхинээ орхижо, гурбан шаанги үбэртэлөөд, хотон айлуудһаа гаража ошобо. Олон хонотто ябажа, тэрэ хүбүүн нэгэ хотодо ерээд, базаар ошобо. Энэ хотодо үхи хүүгэдгүй наймаашан байгаа. Энэ наймаашанай үгытэй ядуу ябахада, эдихэ хоолгүйһөө ори ганса хүбүүнийн туража үхэнэн байба. Наймаашан ба тэрэнэй намганда хүдөөһөө ерэхэн хүбүүн найшаагдажа, гэртээ абаашабад.

найхан сэдхэхэлтэй наймаашан тэрэ хүбүүе өөрынгөө уг залгуулха, өөһэдыгөө үргүүлхэ хүбүүн болгобо. Гурбуулан ажана амгалан, найн найхан, ехэл жаргалтай хуубад.

Наймаашанай гэр соо үмдэхэ хубсаһанай, эдихэ эдээнэй элбэгшые наань, хүбүүн гэртэхиндээ ханаагаа зобоһоор зандаа. Нэгэтэ хүбүүн еөрынгөө гэртэхин тухай үргэжэ абаһан эсэгэдээ хөөрбэ. Наймаашан гэртэхинээ энэ хотодо асархыень дурадхаад, аян замда түхээржэ, алта мүнгэ үгэбэ.

Хэдэн нара ябаад, хүбүүн түрэл хотон айлуудтаа ерэбэ. Гэртэхинэйнь байһан гэрэйнь хуурида үрмэдэйһэ ногоон ургашанхай байба. Тэрэ хүршэнэртөө ороод, урдань баян хууһан хүршэтээ хамта хотон айлуудай хойто захын балгаан соо байдаг болоһыень мэдэбэ.

Бусажа ерэхэндэнь, гэртэхинийн, хүршэнь булта баярлабад. Басаганай гэртэхинэй үгыршөөд байхада, эхэ эсэгэ хоёрын тэдэнийе малайнгаа дал соо абаашажа хамта байдаг, олоһоноо хубаалдажа эдидэг болоһон тухайгаа хүбүүндэ хөөрбэ. Тиигэхэ хоорондоо басагаа тэрээндэ үгөөгүй тухайгаа баян хүршэнь хэлэн гэмшэбэ. Хүбүүн тэдээндэ нэеы гэр худалдажа абаад табюулба,

басагандань үнэтэй сэнтэй зүүдхэл, хубсаһа хунар худалдажа абаад бэлэглэбэ. Хоёр айл хамта найр хэбэ.

Найрай түлэг ябажа байхада, басаган хүбүүндэ шээһэнэ:

- Шинии үгыдэ би өөрынгөө, шинии гэртэхинийе харууһалжа тухашарааб, - гэжэ хэлээд, бэлэглэһэн алтан бэхлигыень залгаад үхэшэбэ.

Хүбүүн уйдхар гунигта дарагдажа, хуурсаг соо намган болохо басагана хээд, хүдөө табиба. Энээн тухайнь хулгайшан дуулаад, алтыень абахаяа хүни ошожо, хуурсаг сооһоонь үхэнэн басагы гаргаба. Аман сооһоонь алтан бэхлиг гаража, басаган амидыршаба. Хулгайшан иимэ юумэн болохо гэжэ мэдээгүй тула оог хашхараа табин тэрьелбэ. Басаган гэртээ ерэхэдээ, хүбүүнэй хайшааб даа ошоһые мэдэбэ. Тэрэ хүнэндөө басаган гэртэхинтээ хамта хото ошохо гэжэ хубсаһа хунараа элжэгэндээ ашаад: «Би үхөөгүйб. Би шинии урда эмэтэйб, тиммэнээ энэ хотон айлуудһаа ябан ябабаб», - гэжэ бэшэг бэшээд, тэрэнээ нэеы гэр соогоо орхёод, холын аян замда гараба.

Удангүй хүбүүн хотон айлуудтаа бусажа, басаганай бэшэг уншаад, хэмгүй ехээр баярлаба. Гэбэшье баярын богонихон байшаба. Юундэб гэхэдэ, дурлаһан басаганайнгаа хайшаа ошоһыень тэрэ мэдэнэгүй.

Тэрэ үдэрһөө хойшо хэдэн хоногой үнгэрөөд байхада, баян наймаашан базаар соо үзэлэй найхан басаганай эхэ, эсэгэтээ зогсожо байхые хараад: «Минии хүбүүндэ найшаагдахал басаган байна. Энээнйе бэри болгожо гэртээ абаашаа наам, хүбүүмни бусахадаа баярлаха», - гэжэ сэдхээд, тэдэнтэй танилсаад, гэртээ абаашажа, тэдээндэ гэр барижа үгэбэ.

Хүбүүн үни удаан сагта аяа хайратаа бэдэржэ сүхэрөөд, эхэ эсэгэ хоёроо абаад, үргэжэ абаһан эсэгэдээ бусаба.

Баян наймаашан үргэжэ абаһан хүбүүгээ бэри болгожо асарһан басаганай гэртэ дахуулан абаашаба. Хэмгүй ехээр хүбүүн баярлаба. Тэрэ үдэртөө түрэ найр хээд, гурбан гэртэхинээ найн найханаар үргэжэ мордохуулаад, тэдэ хоёр залуушуул жаргалтай ажаһууһан юм.

Г-Д. ДАМБАЕВ
монголһоо оршуулба.

13.05.2003

№70(20732)

Буряад үнэн

ПУТЬ ОЧИЩЕНИЯ

Советы ламы

АЛТАРЬ. ЧИСТОЕ НАМЕРЕНИЕ

Алтарь должен быть в душе человека, но, прежде чем устроить алтарь в доме, нужно знать какие делаются подношения и что они означают.

Материальные подношения состоят из восьми наименований: чистая вода, вода для омовения, душистая вода, цветы, благовония, свет, пища и музыка.

Чистая, питьевая вода означает - чистые воды Вселенной. Это подношение рту Будды, уголение жажды, вызванной великим жаром страстей. Вода для омовения подносится телу Будды и Бодхисаттв. Подношение ее на алтарь омывает наш ум от отрицательных влияний, которые его загрязняют. Душистая вода - для тела Будды. Вместе со всеми ароматическими маслами и душистыми запахами мира это приношение означает сострадание ко всем существам, лишенным знаний.

Цветы - для глаз Будды и Бодхисаттв. Это цветы мира. Этим мы открываем в нашем уме лотос блаженства пустотности. Благовония - ароматы, наполняющие Вселенную. Этим мы осознаем явления, которые подобно сну нельзя увидеть воочию, но они существуют. Свет - подношение, олицетворяющее Солнце, Луну, звезды, все источники света, озаряющие мир. Пища - жизненная сила и качество Пробуждения. Музыка - гармония Вселенной. Направлена на осознание высшей реальности и расцвет качеств пробужденной речи.

Физические усилия при совершении ежедневных подношений (наполнение, опорожнение, вытирание чашечек) помогают очищению отрицательных действий тела.

Регулярно заботясь об алтаре, мы привыкаем начинать день с чистыми намерениями. Подношения - драгоценное средство осуществления движения к Буддам. Каждый раз, когда мы видим алтарь, думаем, что наш дом - их дом.

Некоторые возражат, что веру носят в себе и ничего не нужно украшать. Почему же тогда мы с таким вниманием относимся к устройству личного бота: покупаем красивую мебель, пищу, одежду? Алтарь - это быт души, тот уголок, где мы духовно раскрепощаемся, ежедневно с молитвой на устах делаем благое дело. Делая подношения, мы придаем материальную форму нашим чувствам, позволяем раскрыть свои скрытые духовные возможности, способствуем накоплению заслуг, обращаем ум к освобождению.

ОБОРУДОВАНИЕ АЛТАРЯ

Подставка

Строгих правил нет, все зависит от вашего выбора. Подойдут - красивая полочка, часть комода, специально сработанный ящик, закрывающийся буфет... Расположение по сторонам света не имеет значения. По определению, алтарь всегда обращен на восток, не географически, а внутренне. Алтарь надо ставить так, чтобы легче было за ним ухаживать - не низко и не высоко. Оскорбительно протягивать ноги в сторону

святого изображения, нужно быть осмотрительным, если алтарь расположен у постели. Можно покрыть подставку красивой тканью, скатертью, зеркалом, стеклом, чтобы легче стирать пыль.

Изображение

Статуэтки или фотографии Будды или других божеств должны быть чуть приподнятыми над основной подставкой. Изображение Будды занимает центральное и самое высокое место, обернуто белым хадаком - шелковой полосой материи.

Изображение приобретает жизнь, когда ее «заряжают», например, внутрь статуэтки закладывают мантры в письменном виде, реликвии, священные вещества и драгоценности, на обратной стороне фотографии или репродукции делают надпись: на уровне лба - ОМ, горла - АА, сердца - ХУМ. Обряд освящения проводит лама.

Подношения

Перед изображением Будды (или другого идама) располагают семь чашечек и лампадку. Конечно, лучше смотрятся серебряные и медные чашечки, но можно подобрать красивые изделия из фарфора, керамики... Подношения делаются слева направо: вода для питья, вода для омовения, цветы, благовония, свет, душистая вода, пища и музыка.

1-я и 2-я чашечки наполняются водой для питья и омовения. Если в 1-й просто чистая вода, то для омовения рекомендуется приготовить шафрановую воду. Ее готовят заранее в большой емкости и по мере необходимости подливают. Она имеет красивый желто-оранжевый оттенок. 3-я чашечка наполняется зерном, на который кладется, втыкается, один или два цветка (можно искусственные). 4-я чашечка также наполнена отборным зерном, в который втыкают палочки-благовония. Эти палочки не предназначены для сжигания (для окуривания помещений используют палочки отдельно)... Далее стоит лампадка. Не забудьте поместить лампадку на блюдце, дабы избежать темных масляных пятен на столе. Можно применять электрические светильники... Не принято задувать пламя, этим как бы гасится дыхание собственной жизни. 5-я чашечка - в душистую воду можно добавить капельку духов, туалетной воды. 6-я чашечка наполняется зерном, на который кладется красивый фрукт или конфеты, печенье. Следите, чтобы продукты не заплесневели. Иногда из теста делают торму-ригальную фигурку, символизирующую пищу и кладут на зерно. 7-я чашечка - с зерном, на который кладут символ музыки - раковину или колокольчик.

Семь чашечек тщательно выравнивают на расстоянии рисового зёрнышка. Лампадка ставится перед изображением (за чашечками), либо в промежутке между четвертой и пятой чашечками.

Чашечки наполняются водой каждое утро и опорожняются каждый вечер. На ночь чашечки переворачивают. С зерном чашечки остаются на месте, можно обновлять зерно каждое полнолуние. Использованное зерно отдают птицам, рыбам и другим животным.

Батор ЦЫДЫПОВ,
эмчи лама.

МИТЫПОВ Чимит Митыпович

Ч.М.Митыпов 1914 ондо Бэшүүрэй аймагай Шэбэртэ нутагта түрэн юм.

1932 ондо Буряадай багшанарай техникум дүүргэжэ, Шэбэртэнгээ хургуулида багшалжа эхилээ. Аймагайнгаа газарай таһагта хүдэлхэдөө, комсомолой үүрэй секретарь байһан.

1935 ондо «Буряад-Монголой комсомолец» газетэдэ хүдэлхэ зуураа, Улаан-Удын аэроклубта парашюдаар хүрэжэ хураа, запасай пилот болоо.

1937 ондо Шэбэртэнгээ дүүрэн бэшэ дунда хургуулида директорээр заагдажа хүдэлөө. Нутагтаа, «Ким» колхоздоо электростанци бариха ажал ябуулжа, 1940 ондо аймаг соомнай түрүүшын зайн гал бии болоо лэн. Тэрэл ондо сэргэтэ татагдажа, Смоленскын авиационно-политическэ училищи дүүргэжэ, Агаарай армиин Калужска авиатолкын эскадрилин комиссараар томилогдоо.

Брянскын партизануудта буу эзбсэг, эм дом хүнидөө абаашадаг байгаа, бусахадаа, шархатаһан хүнүүдые зөөгөө. Зүүн Пруссида дайгаа дүүргэжэ, һүүлээрнь Алас-Дурна зүгтэ богонихон сагта алба хээ.

1946 ондо албанһаа табигдажа, Шэбэртэнгээ хургуулида директорээр хүдэлөө.

Ахын аймагай гэгээрэлэй таһагты даагшаар, партиин обкомой инструктораар хүдэлһэн юм. Багшанарай институт заочноор, Улаан-Удын партийна хургуули дүүргэһэн байна.

Тэрэ үедэ тулоуршаг байһан Бэшүүрэй аймагай Калининэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр эльгэгдээ. Энэ ажахые эрхимээр хүтэлбэрилжэ, Алташын ехэ сөөрэм (плотина) байгуулхада, талханай, үбһэнэй ургаса найжаруулхада, мал ажалыень хүгжөөхэдэ, шэнэ хургуули барихада, горитой хубитаяа өруулаа.

Хаанашье, ямаршье ажалда ябахандаа, шударгыгаар, улаагаараа орожо хүдэлһэн, оюун бэлигээ бүхыдэнь гаргаһан үнэн сэхэ хүн лэн.

Чимит Митыпович дайнай, ажалай хэдэн орден, медальнуудтай, РСФСР-эй тусхайта пенсионер байһан юм.

Сугтаа хураһан, ажаллаһан нүхэдын, хургаһан хурагшадын, нутагаархидын, түрэл гаралын Чимит Митыповичэй үнэн сэхэ зан абариень, хэһэн ажалыень мартахагүй, зүрхэ сэдхэхэдэ хэтэдээ ханажа ябах.

Цыденжапов Б.Ц., Павлов Г.Е., Семенников В.Г., Перельгин Р.В., Сизых Г.В., Малыгин К.Е., Калашников В.Г., Терентьев П.И., Базаров Б.Ю., Цырендондоков Д.Ц., Шоймполов Ц.Ц., Султумов Б.Д., Мункуев В.А., Зандраев Ц.Ш.

Хайрата нагаса, аба, аха, үбгэн аба Чимит Митыпович МИТЫПОВЭЙ наһа бараһан ушараар түрэл гаралын гүнзэги шаналал гашуудалаа мэдүүлнэ.

Наһа барагшатай хахасалгын ёһолол майн 14-дэ 10 сарһаа 12 сар болотор Бэшүүрэй аймагай Шэбэртэ хууринда үнгэрхэ.

16 мая в 14 ч. в Гурульбе проводится молебен «Обоо тахилга» тункинцев. Автобус с пл. Советов 12 ч. 30 мин.

Оргкомитет.

25 мая в театре оперы и балета в 19 часов состоится ПРЕЗЕНТАЦИЯ АЛЬБОМА «ШИ НАНАЙ ТАЛААНШИ» лауреата телевизионного фестиваля «Белый месяц», двукратного обладателя народной музыкальной премии «Серебряный лебедь», «Хит-парада - 2001, 2002» Эрдэни БАТСУХА.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Генеральная директор - ахамад редактор
А.Л.АНГАРХАЕВ.
Редактор Г.Х.ДАШЕЕВА

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: И.М.ЕГОРОВ, И.Б.ДАГБАЕВ (Буряад Республикын Правительство), Ф.П.БОТОВЕВА, Ц.Э.ДОРЖИЕВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), Н.Д.НАМСАРАЕВ (генеральная директорэй 1-дхи орлогшо - ахамад редакторай орлогшо), Т.В.САМБЯЛОВА (секретариадые хүтэлбэрилэгшэ-генеральная директорэй орлогшо), Д.Б.ГУРОДАРМАЕВА (редакторай орлогшо), Д.Д.ЭРДЫНИЕВА (харюусалгата секретарь); таһагуудые даагшад: В.Г.ГОМБОЕВА, Н.Д.БАДМАРИНЧИНОВ, Б.В.БАЛДАНОВ, А.А.ФАДЕЕВА, В.Д.ДАМДИНОВА, Б.В.ГЫНДЫНЦИРЕНОВ.

Манай адрес:
670000, Улаан-Удэ хото,
Каландаришвилиин үйлсэ,
23, Хэблэлэй байшан
"Буряад үнэн".
E-mail:
unen@mail.ru

Газетэ хэблэлэй 1
хууданан хэмжээтэй.
Индекс 50901.
Хамтын хэһэг - 60000.
Хэблэлдэ
тушаагдаһан саг - 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн
АО-до газетэ 3360
хэһэгээр хэблэгдээ.
Директорэйнь телефон: 21-40-45.

Б-0079-дэхи номертойгоор
бүридхэлдэ абтанхай.

Хэблэлэй байшанай телефонууд: генеральная директорэй-ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54 (факс), ген. директорэй 1-дхи орлогшо - ахамад редакторай орлогшын - 21-68-08, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-64-36, 21-33-61, секретариадай - 21-50-52; таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86; соёлой болон түүхын - 21-60-21; «Морин хуур», «Вершины» журналуудай, «Буряад Республикын Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбарин» редакци - 21-55-97; залуушуулай, оюутай ажабайдалай болон олонинтын хүдэлмэринин, «Одон» журналай редакци - 21-54-93; мэдээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламн - 21-62-62, коммерческэ ажалай - 21-55-97, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтеринин - 21-23-67.

Редакция ороһон материалнууд
шүүмжлэгдэдэггүй, мун авторнуудтань
бусаагдадаггүй.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нутагай нэрнүүдэй
бэшлэгы хазгайруулаһан ушарта авторнуудын харюусалгатай.
Редакциин ханамжа автрайхитай адли бэшэ байһса магад.